Lietas Nr. C17150713
Lietas arhīva Nr. C-0536-14/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jūrmalā, 2014.gada 18.februārī

Jūrmalas pilsētas tiesas tiesnese T.Bormane rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu,

konstatēja

2013.gada 28.novembrī Jūrmalas pilsētas tiesā saņemta /pers. A/ (turpmāk – prasītājas) maza apmēra prasība pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, Civilprocesa likuma 43. un 127.pantu, lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus dēla /pers. C/ uzturam ik mēnesi Ls 60,00 apmērā, bet ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktajā apmērā. Vienlaikus prasītāja norāda, ka lietas iztiesāšana tiesas sēdē nav nepieciešama.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta prasībām, 2013.gada 3.decembrī atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa, nosakot rakstveida paskaidrojuma iesniegšanas termiņu 30 dienu laikā no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas, un atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22} pantu pusēm izskaidrotas procesuālās tiesības.

2014.gada 22.janvārī tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi, kurā norādīts, ka prasību atzīst pilnībā un lietas izskatīšana tiesas sēdē nav nepieciešama.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa noteic, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un par pilna sprieduma noraksta saņemšanu tiesas kancelejā pusēm paziņots 2014.gada 9.janvārī.

Pārbaudījusi pieteikumu un tam pievienotos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota, pierādīta un apmierināma pilnīgi.

Ar dzimšanas apliecību lietā pierādīts, ka /datums/dzimis /pers. C/, bērns ir nepilngadīgs un viņa vecāki ir puses lietā (l.l.6).

Lietā nav strīda, ka bērns dzīvo kopā ar prasītāju un atrodas viņas apgādībā, tāpēc saskaņā ar Civillikuma 178.^{1} pantu uzturlīdzekļi bērna uzturam piedzenami par labu viņai.

ANO Konvencijas par bērna tiesībām 27.panta otrā daļa noteic, ka uz vecākiem vai citām personām, kas audzina bērnu, gulstas galvenā atbildība par bērna attīstībai nepieciešamo dzīves apstākļu nodrošināšanu savu spēju un finansiālo iespēju robežās.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu, bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta ceturto daļu, bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo daļu, vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Savukārt ar minētā panta piekto daļu, minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Tiesa konstatē, ka lietas izskatīšanas gaitā nav iegūtas ziņas par atbildētāja ienākumiem un mantiskos stāvokli, taču tiesa uzskata, ka atbildētājam, neatkarīgi no viņa materiālā stāvokļa ir jāpiedalās bērna uzturēšanā.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturam valstī noteiktajā minimālajā apmērā. Konkrētajā gadījumā, piedzenot uzturlīdzekļus, jāvadās no Ministru Kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", kas nosaka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, ko katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam. Atbilstoši minētajiem noteikumiem, bērnam līdz 7 gadu vecumam minimālie uzturlīdzekļi nodrošināmi 25 % apmērā bet bērnam no 7 gadu vecuma - 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punkts noteic, ka no 2014.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 320,00 *euro*.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami uzturlīdzekļi dēla /pers. C/ uzturam EUR 96,00 (Ls 67,47) apmērā, bet ne mazāk kā - 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz dēla pilngadības sasniegšanai.

Tiesas ieskatā minētā summa ir samērīga ar bērna uzturam nepieciešamiem izdevumiem, kas jāmaksā mātei. Nosakot šādu uzturlīdzekļu summu, tiesa atrod to par atbilstošu bērna vajadzībām un interesēm.

Tulkojot sistēmiski Civillikuma ģimenes tiesību normas saistībā ar Civilprocesa likuma 1.pantu secināms, ka ir pamats uzturlīdzekļus tiesas ceļā piedzīt no attiecīgās prasības celšanas dienas, jo tieši ar prasības celšanas brīdi persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi bērna uzturam piedzenami no prasības celšanas dienas – 2013.gada 28.novembra, kā arī tiesa ņem vērā to, ka atbildētājs prasību atzīst pilnā apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījumu daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 1.un 3.punktu, tiesas izdevumi ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkts noteic, ka prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu.

Ievērojot minēto, no atbildētāja valsts labā piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodeva EUR 172,80 (Ls 121,44) apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 5,79 (Ls 4,07) apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204^{1}.pantu atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.pantu, 33.panta otro daļu, 35.panta pirmās daļas 3.punktu, 42.panta pirmo daļu, 93.pantu, 97.pantu, $204.^{1}$·pantu, $250.^{25}$ pantuun $250.^{27}$ pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi **EUR 96,00 (deviņdesmit seši eiro 00 eiro centi) (**Ls 67,47) apmērā, bet ne mazāk kā - 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz dēla pilngadības sasniegšanai, sākot no prasības celšanas dienas, tas ir, no 2013.gada 28.novembra.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu **EUR 172,80 (viens simts septiņdesmit divi eiro 80 eiro centi)** (Ls 121,44).

Valsts nodeva iemaksājama, norādot šādus saņēmēja bankas rekvizītus – saņēmējs: Valsts kase, reģ.Nr. 90000050138, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr. LV55TREL1060190911200, maksājuma mērķī jānorāda atsauce uz Jūrmalas pilsētas tiesas 2014.gada 18.februārī spriedumu lietā Nr.C17150713; Nr.C-0536-14/05.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus – EUR 5,79 (pieci eiro 79 eiro centi) (Ls 4,07).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami, norādot šādus saņēmēja bankas rekvizītus – saņēmējs: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģ.Nr. LV90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr.LV51TREL2190458019000, maksājuma mērķis: EKK 21499 un atsauce uz Jūrmalas pilsētas tiesas 2014.gada 18.februāra spriedumu lietā Nr.C17150713; Nr.C-0536-14/05.

Noteikt /pers. B/ termiņu 10 (desmit) dienas sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu samaksu, skaitot no dienas, kad spriedums stājies likumīgā spēkā. Maksājumu apliecinošs dokuments iesniedzams tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas – 2014.gada 18.februārī Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentam, kasācijas sūdzību iesniedzot Jūrmalas pilsētas tiesā.

Tiesnese T.Bormane